T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/403
KARAR NO : 2025/729
KARAR TR : 24/11/2025

ÖZET: 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği tarih öncesinde, 5434 sayılı Kanun'a tabi hizmeti bulunmayan davacının, tedavisi için reçete edilen ilaç bedelinin ödenmesine ilişkin başvurusunun reddine dair kurum işleminin iptali istemiyle açtığı davanın çözümünde 5510 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanması gerektiğinden ADLİ YARGININ görevli bulunduğu hk.

K A R A R

Davacı : E. C. Y.
Vekili : Av. Ö. D.
Davalı : Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı
Vekili : Av. M. G.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, *"Kolon Malign Neoplazmı"* teşhisi konulan müvekkilinin ve tedavisinde kullanılan Pembrolizumab etken maddeli *"K."* isimli ilacın ücretinin kesintisiz olarak davalı idarece karşılanması istemiyle yapılan başvurusunun reddine ilişkin 28/03/2025 tarih ve E.114712346 sayılı Alsancak Sağlık Sosyal Gvenlik Merkezi işleminin iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

2. Davalı vekili, süresinde sunduğu savunma dilekçesinde davanın görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğunu ileri sürerek, yargı yolu itirazında bulunmuştur.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

3. **İzmir 2. İdare Mahkemesi 22/05/2025 tarih ve E.2025/623 sayılı kararı** ile, davada mahkemelerinin görevli olduğu gerekçesiyle, davalının yargı yoluna ilişkin itirazının reddine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir.

> *"...Dava dosyasının incelenmesinden; kamu emeklisi olan davacıya Kolon Malign Neoplazmı tanısı konulduğu, tedavisini yürüten doktor tarafından "pemprolizumab" etken maddeli "K." isimli ilacın kullanılmasının önerildiği, davacı tarafından, ilacın kesinti yapılmaksızın karşılanması istemiyle 26/03/2025 tarihli başvurunun İzmir Alsancak Sosyal Güvenlik Merkezinin 28/03/2025 tarih ve E.114712346 sayılı işlemi ile reddedilmesi üzerine bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.*
>
> *Bu durumda yukarıda açıklanan tüm bu hususların değerlendirilmesinden 5510 sayılı Kanunun 4/C maddesi uyarınca kamu çalışanı olan davacı tarafından açılan işbu davanın, görüm ve çözümünün idari yargı yerlerine ait olduğu sonuç ve kanaatine varılmıştır.*
>
> *Nitekim; benzer bir uyuşmazlığa ilişkin olarak, Uyuşmazlık Mahkemesi hukuk Bölümünün 26/10/2015 tarih ve E:2015/744 , K:2015/742 sayılı kararı da bu yöndedir..."*

4. Davalı idare vekili tarafından süresi içerisinde verilen dilekçe ile olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması istemiyle başvuruda bulunulması üzerine dilekçe, dava dosyası ile birlikte Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiştir.

B. Olumlu Görev Uyuşmazlığı Çıkarılmasına İlişkin Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı Talebi

5. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, davanın adli yargı yerinde görülüp çözümlenmesi gerektiği görüşüyle, 2247 sayılı Kanun'un 10. maddesi uyarınca olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına karar vererek, dosyayı Uyuşmazlık Mahkemesine göndermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...5510 sayılı Kanun'un 101. Maddesinde yer alan "...bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar İş Mahkemelerinde görülür." bölümünün iptali istemiyle yapılan itiraz başvurusunda Anayasa Mahkemesi, 22/12/2011 tarihli ve 2010/65 E. , 2011/169 K. Sayılı kararıyla davayı retle sonuçlandırmakla birlikte; söz konusu kararı şu gerekçeye dayandırmıştır. "...5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, evvelce olduğu gibi 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacaklar ve bunların emeklileri bakımından da aynı kanun hükümleri uygulanmaya devam edecek; ancak 5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlileri olarak çalışmaya başlayanlar ise 5510 sayılı Kanunun 4/c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacak ve haklarında 5434 sayılı Kanun değil, 5510 sayılı Kanun'un öngördüğü kural ve esaslar uygulanacak; ihtilaf halinde de adli yargı görevli bulunacaktır. 5754 sayılı Kanunun yürürlüğüyle birlikte, artık Sosyal Sigortacılık esasına göre faaliyet gösteren ve yaptığı, tesis ettiği işlem ve muameleler idari işlem sayılamayacak bir sosyal güvenlik kurumunun varlığından söz etmek gerekli bulunmaktadır. 5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce iştirakçisi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanuna göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden ise SGK'nın tesis edeceği işlem ve yapacağı muameleler idari işlem niteliğini korumaya devam edecek, bunlara ilişkin ihtilaflarda da evvelce olduğu gibi idari yargı görevli olmaya devam edecektir. Bu bakımdan 5510 sayılı Kanunun yürürlüğünden sonra, prim esasına dayalı yani sistemin içeriği ve Kanun kapsamındaki iş ve işlemlerin niteliği göz önünde bulundurulduğunda itiraz konusu kuralla, yargılamanın bütünlüğü ve uzman mahkeme olması nedeniyle kanun hükümlerinin uygulanması ile ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümünde iş mahkemelerinin görevlendirilmesinde Anayasaya aykırılık görülmemiştir. Ancak, yukarıda açıklandığı üzere 5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce statüde bulunan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile ilgili sosyal güvenlik mevzuatının uygulanmasından doğan idari işlem ve idari eylem niteliğindeki uyuşmazlıklarda idari yargının görevinin devam edeceği açıktır..."'

Yukarıda sözü edilen mevzuat hükümlerinin ve Anayasa Mahkemesi kararının birlikte değerlendirilmesinden, 5510 sayılı Kanun'u değiştiren 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, daha önce olduğu üzere 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacakları gibi bunların emeklilikleri bakımından da aynı kanun hükümlerinin uygulanmaya devam edileceği; ancak, bu Kanun'un yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmaya başlayanların ise 5510 sayılı kanun'un 4. Maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca , bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacağı ve haklarında 5434 sayılı Kanun'un değil, 5510 sayılı Kanun'un öngördüğü kural ve esasların uygulanacağı dolayısıyla ihtilafların da adli yargı yerinde çözümleneceği açıktır.

Bu durumda, 5510 sayılı Kanun'u değiştiren 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce iştirakçi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanun'a göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve

ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden SGK'ca tesis edilen işlem ve yapacağı muamelelerin "idari işlem" ve "idari eylem" niteliğini korumaya devam edeceği, bunun dışında kalan kişiler yönünden çıkan uyuşmazlıkların görüm ve çözümünün ise adli yargı yerinde olacağı sonucuna varılmıştır.

Uyuşmazlık Mahkemesinin 29/04/2019 tarihli ve E.2019/137 , K.2019/263 sayılı kararında da aynı hususların vurgulandığı görülmektedir.

Somut olayda davacının, 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden sonra kamu görevlisi olarak çalıştığı anlaşıldığından, kanser tedavisinde kullanılan ilacın parasının ödenmemesi istemiyle açılan davanın adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği kanaatine varılmıştır"...

6. Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığınca, 2247 sayılı Kanun'un 13. maddesine göre Danıştay Başsavcılığının da yazılı düşüncesi istenilmiştir.

III. BAŞSAVCILIK DÜŞÜNCESİ

7. Danıştay Başsavcısı, 2247 sayılı Kanun'un 13. maddesi uyarınca yapılan başvurunun kabulü gerektiği yolunda yazılı düşünce vermiştir. Yazılı düşüncenin ilgili kısmı şöyledir:

"..5510 sayılı Kanunun 101'inci maddesinde yer alan "…bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür." hükmünün; kamu hukukuna özgü kurallar uygulanan sosyal güvenlikle ilgili idarî işlemlere karşı açılan davaların idarî yargı mercilerince çözümlenmesi gerektiğinden bahisle, Anayasanın 2., 37., 125. ve 155. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülerek Danıştay Onbirinci Dairesince itiraz yoluyla yapılan iptal başvurusu üzerine Anayasa Mahkemesince verilen 22/12/2011 tarihli ve E: 2010/65, K:2011/169 sayılı kararla iptal istemi reddedilmiş olup, anılan kararda".... 5510 sayılı Kanunun yürürlük tarihinden önce 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine tâbi olarak görev yapmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlilerini diğer sigortalılarla aynı sisteme tabî kılan hükümlerin Anayasa Mahkemesince iptaline karar verilmesi üzerine kabul edilen 17/04/2008 günlü ve 5754 sayılı Kanun ile 5510 sayılı Kanuna eklenen Geçici 1 inci ve Geçici 4 üncü maddelerle 5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamına alınanlar ile bunların dul ve yetimleri hakkında bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılacağının kurala bağlandığı, başka bir anlatımla 5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, evvelce olduğu gibi 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacaklar ve bunların emeklilikleri bakımından da aynı Kanun hükümleri uygulanmaya devam edecek; ancak 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmaya başlayanlar ise 5510 sayılı Kanunun 4/c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tâbi sigortalı sayılacak ve haklarında 5434 sayılı Kanun değil, 5510 sayılı Kanun'un öngördüğü kural ve esaslar uygulanacak; ihtilaf halinde de adli yargı görevli bulunacaktır.

5754 sayılı Kanunun yürürlüğüyle birlikte, artık sosyal sigortacılık esasına göre faaliyet gösteren ve tesis ettiği işlem ve muameleler idarî işlem sayılamayacak bir sosyal güvenlik kurumunun varlığından söz etmek gerekli bulunmaktadır. 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce iştirakçi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanun'a göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden ise Sosyal Güvenlik Kurumu'nun tesis edeceği işlem ve yapacağı muameleler idarî işlem niteliğini korumaya devam edecek, bunlara ilişkin ihtilaflarda da evvelce olduğu gibi idarî yargı görevli olmaya devam edecektir.

(…) Kural olarak idare hukuku alanına giren konularda idarî yargı, özel hukuk alanına giren konularda adlî yargı görevlidir. İdarî yargının görev alanına giren bir

uyuşmazlığın çözümünde adlî yargının görevlendirilmesi konusunda yasa koyucunun mutlak bir takdir hakkının bulunduğunu söylemek olanaklı değildir. Ancak idarî yargının denetimine bağlı olması gereken idarî bir uyuşmazlığın çözümü, haklı neden ve kamu yararının bulunması halinde yasa koyucu tarafından adlî yargıya bırakılabilir.

5510 sayılı Kanun ile birlikte sosyal güvenlik tek çatı altında toplanmış, özel hukuk niteliği ağır basan sosyal güvenlik hukuku alanı oluşmuştur. İş mahkemeleri, iş hukuku alanındaki uyuşmazlıkları çözmekle görevli ihtisaslaşmış adlî yargı mahkemeleridir. Yasa koyucu 5510 sayılı Kanun kapsamındaki iş ve işlemleri, prim esasına dayalı yeni sistemin niteliğine bağlı olarak iş mahkemelerinin görev alanı kapsamına alabilir. Sosyal güvenlik hukuku kapsamında aynı konuya ilişkin tüm uyuşmazlıkların, bu alanda görevli uzman mahkeme olan iş mahkemelerinde görülmesinin, hak arama özgürlüğünü kolaylaştırıcı nitelikte olduğu, bu suretle kısa sürede sonuç alınmasını olanaklı kıldığı da açıktır.

Bu bakımdan 5510 sayılı Kanunun yürürlüğünden sonra, prim esasına dayalı yeni sistemin içeriği ve Kanun kapsamındaki iş ve işlemlerin niteliği göz önünde bulundurulduğunda, itiraz konusu kuralla, yargılamanın bütünlüğü ve uzman mahkeme olması nedeniyle Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümünde iş mahkemelerinin görevlendirilmesinde Anayasa'ya aykırılık görülmemiştir.

Ancak, ... 5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce statüde bulunan memurlar ve diğer kamu görevlileriyle ilgili sosyal güvenlik mevzuatının uygulanmasından doğan idarî işlem ve eylem niteliğindeki uyuşmazlıklarda idarî yargının görevinin devam edeceği açıktır..."gerekçesine yer verilmiştir.

Anayasa Mahkemesince verilen bu kararda da belirtildiği üzere 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa tâbi olarak çalışan memur ve diğer kamu görevlileri hakkında anılan Kanun hükümleri uygulanacağından, bu kişiler hakkında sosyal güvenlik mevzuatının uygulanmasına ilişkin olarak Sosyal Güvenlik Kurumunca tesis edilen işlemlerden ve idarî eylemlerden kaynaklanan uyuşmazlıkların görüm ve çözümünde idarî yargının görevinin devam edeceği, 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmaya başlayanların ise anılan Kanunun 4/c maddesine tâbi sigortalı sayılması nedeniyle haklarında 5434 sayılı Kanun'un değil 5510 sayılı Kanunda öngörülen usûl ve esasların uygulanacağı açıktır. Öte yandan, 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce 506 ve 1479 sayılı kanunlara tâbi sigortalı hizmeti olanlar bakımından iş mahkemesi yerine idarî yargı merciinin görevli olduğuna dair bir hükmün bulunmaması nedeniyle bu sigortalılar ile Kurum arasında çıkan ihtilafların 5510 sayılı Kanunun 101. maddesi uyarınca iş mahkemesince çözümlenmesi gerekmektedir.

5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa tâbi hizmeti bulunmayan ve 5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 08/05/2008 tarihinden önce 5510 sayılı Kanunu'nun 4. maddesinin birinci fıkrasının (a) veya (c) bendi kapsamında, sigortalı hizmeti mevcut olmayan davacının, 5510 sayılı Kanunun 5754 sayılı Kanunla değişik 4. maddesi, 60. maddesi, geçici 1 maddesi ve geçici 4. maddesi yürürlüğe girdikten sonra 18/06/2018 tarihinde 5510 sayılı Kanunun 4/a maddesi uyarınca işe giriş yaptığı, 15/04/2023 tarihinde ise 5510 sayılı Kanunun 4/c maddesi kapsamında işe giriş kaydının devam ettiği, bu itibarla genel sağlık sigortasından yararlanan davacının tedavisinde kullanılan ilaç bedelinin Kurumca ödenmemesinden kaynaklanan uyuşmazlığın, 5510 sayılı Kanunun uygulanmasıyla ilgili olarak ortaya çıktığı sonucuna varılmakta, anılan Kanunun 101. maddesinde yer alan âmir hüküm gereğince uyuşmazlığın görüm ve çözümünde iş mahkemeleri görevli bulunmaktadır..."

III. İLGİLİ HUKUK

A. Mevzuat

8. T.C Anayasası'nın "*F. Uyuşmazlık Mahkemesi*" başlıklı 158. maddesinin son fıkrası şöyledir:

"Diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında, Anayasa Mahkemesi'nin kararı esas alınır."

9. 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu'nun Ek 83. maddesi şöyledir:

"(Ek: 17/4/2008-5754/75 md.)
Kendi isteği ile emekliye ayrılan, ancak daha sonra Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı tarafından hizmet süresinin eksik olduğu veya gerekli yaş şartını henüz haiz olmadığı tespit olunanlardan; emeklilik veya malûllük aylığı alınan süresi, eksik hizmet süresinden veya yaş şartının yerine getirilmesi için tamamlanması gereken süreden fazla olanların emeklilik işlemi iptal edilmez. Bunların en son aylık ödenen tarihten eksik hizmet süresi veya yaş şartının yerine getirilmesi için tamamlanması gereken süre kadar geriye gidilerek, bu dönemde kendilerine ödenen emeklilik veya yaşlılık aylıkları borç çıkarılır. Çıkarılan borç ve bu borca ilişkin faiz ile borç çıkarılan süreye ait kesenek ve kurum karşılıkları, ilgili kurum bütçesinin personel ödeneklerinden Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığına ödenir. Bu şekilde ilave olarak kesenek ve kurum karşılığı ödenen süreler için ilgililere ikramiye farkı ödenmez, ödenmiş olan ikramiyenin eksik hizmet süresine ilişkin kısmı geri alınmaz. Borç çıkarılan döneme ilişkin olarak ilgililer adına Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı tarafından karşılanmış olan tedavi ve ilaç bedelleri de kurumları bütçelerinden Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığına ödenir."

10. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun *"Amaç"* başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"*Bu Kanunun amacı, sosyal sigortalar ile genel sağlık sigortası bakımından kişileri güvence altına almak; bu sigortalardan yararlanacak kişileri ve sağlanacak hakları, bu haklardan yararlanma şartları ile finansman ve karşılanma yöntemlerini belirlemek; sosyal sigortaların ve genel sağlık sigortasının işleyişi ile ilgili usûl ve esasları düzenlemektir."*

11. 5510 sayılı Kanun'un *"Kapsam"* başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"Bu Kanun; sosyal sigortalar ile genel sağlık sigortasından yararlanacak kişileri, işverenleri, sağlık hizmeti sunucularını, bu Kanunun uygulanması bakımından gerçek kişiler ile her türlü kamu ve özel hukuk tüzel kişilerini ve tüzel kişiliği olmayan diğer kurum ve kuruluşları kapsar."

12. 5510 sayılı Kanun'un *"Sigortalı sayılanlar"* başlıklı 4. maddesinin birinci fıkrasının ilgili kısmı şöyledir:

"(Değişik: 17/4/2008-5754/2 md.)
Bu Kanunun kısa ve uzun vadeli sigorta kolları uygulaması bakımından,
a) Hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanlar,
b) Köy ve mahalle muhtarları ile hizmet akdine bağlı olmaksızın kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan ise;
1) Ticarî kazanç veya serbest meslek kazancı nedeniyle gerçek veya basit usûlde gelir vergisi mükellefi olanlar,
2) Gelir vergisinden muaf olup, esnaf ve sanatkâr siciline kayıtlı olanlar,
3) Anonim şirketlerin yönetim kurulu üyesi olan ortakları, sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin komandite ortakları, diğer şirket ve donatma iştiraklerinin ise tüm ortakları,

4) Tarımsal faaliyette bulunanlar,

c) Kamu idarelerinde;

1) Bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olmayanlardan, kadro ve pozisyonlarda sürekli olarak çalışıp ilgili kanunlarında (a) bendi kapsamına girenler gibi sigortalı olması öngörülmemiş olanlar,

2) Bu maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine tabi olmayanlardan, sözleşmeli olarak çalışıp ilgili kanunlarında (a) bendi kapsamına girenler gibi sigortalı olması öngörülmemiş olanlar ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 86 ncı maddesi uyarınca açıktan vekil atananlar,

sigortalı sayılırlar."

13. 5510 sayılı Kanun'un "*Uyuşmazlıkların çözüm yeri*" başlıklı 101. maddesi şöyledir:

"Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür."

14. 5510 sayılı Kanun'un *"5434 sayılı Kanuna ilişkin geçiş hükümleri"* başlıklı geçici 4. maddesinin ikinci fıkrası şöyledir:

"(Değişik: 17/4/2008-5754/68 md.)

...Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce iştirakçiliği sona erenlerden tahsis talebinde bulunacaklar ile bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsis talebinde bulunanlardan işlemleri devam edenler hakkında, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılır..."

B. Yargı Kararı

15. 5510 sayılı Kanun'un 101. maddesinin iptali istemiyle açılan davada Anayasa Mahkemesinin 22/12/2011 tarih ve E.2010/65, K.2011/169 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

"…5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, evvelce olduğu gibi 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacaklar ve bunların emeklileri bakımından da aynı Kanun hükümleri uygulanmaya devam edecek; ancak 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlileri olarak çalışmaya başlayanlar ise 5510 sayılı Kanunun 4/c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacak ve haklarında 5434 sayılı Kanun değil, 5510 sayılı Kanun'un öngördüğü kural ve esaslar uygulanacak; ihtilaf halinde de adli yargı görevli bulunacaktır. 5754 sayılı Kanunun yürürlüğüyle birlikte, artık Sosyal Sigortacılık esasına göre faaliyet gösteren ve yaptığı, tesis ettiği işlem ve muameleler idari işlem sayılamayacak bir sosyal güvenlik kurumunun varlığından söz etmek gerekli bulunmaktadır. 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce iştirakçisi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanun'a göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden ise Sosyal Güvenlik Kurumu'nun tesis edeceği işlem ve yapacağı muameleler idari işlem niteliğini korumaya devam edecek, bunlara ilişkin ihtilaflarda da evvelce olduğu gibi idari yargı görevli olmaya devam edecektir. Bu bakımdan 5510 sayılı Kanunun yürürlüğünden sonra, prim esasına dayalı yeni sistemin içeriği ve Kanun kapsamındaki iş ve işlemlerin niteliği göz önünde bulundurulduğunda, itiraz konusu kuralla, yargılamanın bütünlüğü ve uzman mahkeme olması nedeniyle Kanun hükümlerinin uygulanması ile ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümünde iş mahkemelerinin

görevlendirilmesinde Anayasa'ya aykırılık görülmemiştir. Ancak, yukarıda açıklandığı üzere 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce statüde bulanan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile ilgili sosyal güvenlik mevzuatının uygulanmasından doğan idari işlem ve idari eylem niteliğindeki uyuşmazlıklarda idari yargının görevinin devam edeceği açıktır…"

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

16.Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Eyüp SARICALAR, Bayram ŞEN, Döndü Deniz BİLİR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Recep KILIÇ'ın katımlarıyla yapılan 24/11/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, davalı vekilinin, anılan Kanun'un 10/2. maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısınca, 10. maddede öngörülen biçimde olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliğiyle karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

17. Raportör-Hâkim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

18. Dava, *"Kolon Malign Neoplazmı"* tedavisi görmekte olan davacının, tedavisi için reçete edilen *"K."* isimli ilacın ücretinin kesintisiz olarak davalı idare tarafından ödenmesine ilişkin yapmış olduğu başvurunun reddine dair kurum işleminin iptali istemiyle açılmıştır.

19. 5510 sayılı Kanun'la 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu, 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu, 2925 sayılı Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanunu, 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanunu ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu kapsamında bulunanlar, geçici maddelerle korunan haklar dışında, sosyal güvenlik ve sağlık hizmetleri yönünden yeni bir sisteme bağlı tutulmuş ve 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğünden sonra göreve başlayanlar yönünden, prim esasına dayalı sigorta sistemine geçilmiştir. Bu sistemle, devlet memurları ve diğer kamu görevlileri, hizmet akdine göre ücretle çalışanlar, tarım işlerinde ücretle çalışanlar, kendi hesabına çalışanlar ve tarımda kendi hesabına çalışanları kapsayan beş farklı emeklilik rejimi, aktüeryal olarak hak ve yükümlülükler yönünden tek bir sosyal güvenlik sistemi altında toplanmıştır.

20. Yukarıda sözü edilen mevzuat hükümlerinin ve Anayasa Mahkemesi kararının birlikte değerlendirilmesinden, 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, daha önce olduğu üzere 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacakları gibi bunların emeklilikleri bakımından da aynı Kanun hükümlerinin uygulanmasına devam edileceği ancak bu Kanun'un yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmaya başlayanların ise 5510 sayılı Kanun'un 4/ a, c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacağı ve

haklarında 5434 sayılı Kanun'un değil 5510 sayılı Kanun'un öngördüğü kural ve esasların uygulanacağı dolayısıyla ihtilafların da adli yargı yerinde çözümleneceği açıktır.

21. Somut olayda davacının, 2006 yılında 506 sayılı Kanun kapsamında sigortalı olarak çalıştığı, daha sonra 2015 yılında 5510 sayılı Kanun'un 4/1- a ve daha sonra c maddesi kapsamında sigortalı olduğu, bazı maddeleri yürürlükten kaldırılan 5434 sayılı Kanun'a tabi hizmetlerinin bulunmadığı ve uyuşmazlıkta 5510 sayılı Kanun'un Geçici 4/2. maddesindeki hükmün uygulama alanının bulunmadığı gözetildiğinde, tedavisi için reçete edilen ilacın parasının davalı idare tarafından ödenmesi istemiyle yaptığı başvurusunun reddine ilişkin işleme karşı açılan davanın, 5510 sayılı Kanun'un 101. maddesindeki düzenleme uyarınca görüm ve çözümünde adli yargının görevli bulunduğu sonucuna varılmıştır.

22. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının başvurusunun kabulü ile davalı idare vekilinin yaptığı görev itirazının reddine ilişkin İzmir 2. İdare Mahkemesinin 22/05/2025 tarih ve E.2025/623 sayılı görevlilik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile davalı idare vekilinin yaptığı görev itirazının reddine ilişkin İzmir 2. İdare Mahkemesinin 22/05/2025 tarih ve E.2025/623 sayılı GÖREVLİLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

24/11/2025 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili Kenan YAŞAR	Üye Eyüp SARICALAR	Üye Bayram ŞEN	Üye Döndü DENİZ BİLİR

Üye Ahmet ARSLAN	Üye Mahmut BALLI	Üye Recep KILIÇ